

Số: /SNN&PTNT-TT&BVTV

V/v báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch Chương trình quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên một số cây trồng chủ lực, có giá trị kinh tế cao và có tiềm năng xuất khẩu trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, năm 2022.

Thanh Hóa, ngày tháng năm 2023

Kính gửi: Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa

Thực hiện Kế hoạch số 179/KH-UBND ngày 28/7/2021 của UBND tỉnh về Chương trình quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên một số cây trồng chủ lực, có giá trị kinh tế cao và có tiềm năng xuất khẩu trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa; giai đoạn 2021-2025. Sở Nông nghiệp và PTNT báo cáo kết quả thực hiện năm 2022 như sau:

I. Công tác triển khai, chỉ đạo.

- Sở Nông nghiệp và PTNT đã ban hành công văn số 3429/SNN&PTNT-TT&BVTV ngày 05/8/2021 về việc triển khai thực hiện kế hoạch Chương trình quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên một số cây trồng chủ lực, có giá trị kinh tế cao và có tiềm năng xuất khẩu trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2021-2025;

- Chỉ đạo Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật ban hành công văn số 617/TT&BVTV-BVTV ngày 25/10/2021 đăng ký học viên tham gia các lớp huấn luyện giảng viên “TOT” trên một số cây trồng chủ lực của tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2021-2025. Hướng dẫn các địa phương triển khai xây dựng kế hoạch thực hiện chương trình IPM phù hợp với điều kiện của địa phương.

- Ban hành Quyết định số 64/QĐ-TT&BVTV ngày 10/02/2022 của Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật về việc thành lập tổ thực hiện Kế hoạch số 179/KH-UBND ngày 28/7/2021 của UBND tỉnh về Chương trình quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên một số cây trồng chủ lực, có giá trị kinh tế cao và có tiềm năng xuất khẩu trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa; giai đoạn 2021-2025;

- Thông báo số 72/TB-TT&BVTV ngày 16/02/2022 của Chi cục Trồng trọt và BVTV về thông báo phân công nhiệm vụ thực hiện chương trình IPM năm 2022.

II. Kết quả thực hiện.

1. Đào tạo giảng viên chính (TOT) cho các huyện trên các cây trồng chủ lực đó là: Trên cây Mía; Lúa; Ngô và cây Ớt (04 lớp TOT) với số lượng học viên tham gia 120 học viên đạt 100% kế hoạch. Học viên tham gia chủ yếu là cán bộ Trung tâm DVNN, khuyến nông viên cơ sở và cán bộ kỹ thuật của các doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh lĩnh vực trồng trọt trên địa bàn Tỉnh.

2. Tập huấn, tuyên truyền nâng cao nhận thức cho người sản xuất và cộng đồng để thực hiện chương trình IPM.

Đã tập huấn được 32 lớp (với trên 1.600 lượt hộ nông dân tham gia) đạt 100% kế hoạch, trên các cây trồng cụ thể như sau:

- Cây lúa vùng thâm canh chất lượng cao: 15 lớp tại các huyện: Quảng Xương (02 lớp), Nông Cống (02 lớp), Triệu Sơn (02 lớp), Vĩnh Lộc (02 lớp), Thiệu Hóa, Thọ Xuân; Yên Định, Hoằng Hóa, Hà Trung, Đông Sơn và Nga Sơn.

- Cây rau, củ quả có liên kết tiêu thụ và xuất khẩu: 10 lớp tại các huyện: Hoằng Hóa, Hậu Lộc, Yên Định, Thiệu Hóa, Thọ Xuân, Đông Sơn, TP. Thanh Hóa, Quảng Xương, Nông Cống và Nga Sơn

- Cây mía thâm canh: 04 lớp tại các huyện Thạch Thành, Ngọc Lặc, Thọ Xuân và Lang Chánh.

- Cây ngô vùng thâm canh: 03 lớp tại các huyện Cẩm Thủy, Như Thanh và Thọ Xuân

3. Xây dựng biên soạn tài liệu tập huấn gồm sổ tay, tờ rơi, tờ bướm.

- Đã xây dựng được bộ tài liệu trên cây mía, cây lúa, cây ngô và cây rau để đào tạo, tập huấn cho giảng viên lớp (TOT). Trong đó Sở Nông nghiệp và PTNT đã ban hành tại Quyết định số 72/QĐ-SNN&PTNT ngày 15/3/2022 về Bộ tài liệu đào tạo giảng viên (TOT) chương trình Quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên cây mía tại Thanh Hóa và Quyết định số 345/QĐ-SNN&PTNT ngày 11/7/2022 về Bộ tài liệu đào tạo Giảng viên (TOT) chương trình Quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên cây lúa, cây ngô và cây rau tại tỉnh Thanh Hóa.

- Đã xây dựng, in ấn và cấp phát được: 500 cuốn sổ tay trên cây lúa và cây rau. Trên 1.000 tờ rơi, tờ bướm trên cây lúa, cây rau đạt 100% kế hoạch.

- Phối hợp với Đài phát thanh và Truyền hình tỉnh Thanh Hóa xây dựng được 12 chuyên mục trên cây mía, cây lúa, cây ngô và cây rau đã phát trên các Bản tin cuối ngày, Thời sự trưa, Thời sự tối, Bản tin Nông nghiệp Nông thôn và Bản tin Thanh Hóa ngày mới với thời lượng phát sóng trên 30 phút.

- Triển khai 01 mô hình tại huyện Nông Cống về xây dựng mô hình quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên cây lúa chất lượng cao, quy mô diện tích 10,0 ha (giống ST25) tập trung, trong đó diện tích trình diễn 01 ha tại thôn Thanh Sơn, xã Trung Chính, huyện Nông Cống.

Kết quả: Áp dụng chương trình quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) vào sản xuất cây lúa ngay từ giai đoạn đầu, hạn chế được sâu bệnh gây hại đồng thời cũng hạn chế được số lần phun thuốc trên một đơn vị diện tích. Đặc biệt là ở ruộng mô hình các loài sâu bệnh hại chính gây hại nhẹ hơn, và lại tăng năng suất, chất lượng sản phẩm, giảm chi phí đầu tư và thân thiện với môi trường. Hiệu quả kinh tế của mô hình so với đối chứng tăng **2.840.000 đ/ha./**

II. Đánh giá hiệu quả của chương trình

1. Hiệu quả kinh tế:

Xuất phát từ nguyên tắc "**Trồng cây khỏe**" tạo ra năng suất cao, chất lượng tốt đồng thời bảo tồn thiên địch - hạn chế đến mức thấp nhất sự xâm nhiễm của dịch hại, do vậy cơ sở khoa học chính của chương trình là tập trung vào các biện pháp kỹ thuật thâm canh để huấn luyện đồng ruộng cho nông dân.

Khuyến cáo và hướng dẫn nông dân: Xác định thời vụ và mật độ gieo trồng thích hợp cho từng loại cây trồng và theo từng chân đất thuộc từng vùng,...

Xác định lượng phân bón từng loại theo đặc tính giống, độ phì của đất. Đặc biệt chăm sóc, bón phân và sử dụng thuốc bảo vệ theo nguyên tắc 4 đúng.

2. Hiệu quả về môi trường:

Việc giảm dùng thuốc trừ dịch hại, sử dụng các biện pháp thủ công và canh tác đã góp phần bảo vệ những sinh vật có ích trong ruộng, giữ gìn tính đa dạng của các loài sinh vật và sự cân bằng sinh thái,... Quần thể các loài sinh vật như: Bọ rùa, nhện, kiến 3 khoang, bọ đuôi kìm, chuồn chuồn kìm,...

Việc hạn chế sử dụng thuốc đồng nghĩa với việc làm giảm nguy cơ nhiễm độc trong nông sản phẩm, giảm nguy cơ ô nhiễm đất, ô nhiễm nguồn nước; chính vì thế đã góp phần đáng kể bảo vệ môi trường sống, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm, bảo vệ sức khỏe con người trong cộng đồng.

Áp dụng Chương trình Quản lý dịch hại tổng hợp (IPM), đã giảm được số lần phun thuốc trừ sâu bệnh từ 1-2 lần phun/vụ, tương đương với giảm 1,2-2 kg thuốc BVTV/ha/năm, như vậy nếu chỉ tính riêng đối với cây lúa, với tổng diện tích gieo cấy cả năm trên 228.000 ha, lượng thuốc BVTV phun rải trên đồng ruộng sẽ giảm 270-450 tấn thuốc BVTV/năm

3. Hiệu quả về xã hội:

Chương trình IPM đến với người nông dân bằng tiến bộ kỹ thuật mới, phương pháp đào và cách huấn luyện mang tính khoa học (do giảng viên là cán bộ kỹ thuật thực hiện), còn người nông dân gắn với thực tế đồng ruộng. Sự kết hợp giữa giảng viên và nông dân đã được tham gia tập huấn giúp cho người nông dân trở thành những người có kiến thức tổng hợp trong lĩnh vực quản lý đồng ruộng, từ đó thúc đẩy và khuyến khích họ tìm tòi để tự quyết định những biện pháp cần phải làm trên mảnh ruộng của mình.

Chính vì vậy Chương trình IPM đã góp phần đáng kể nâng cao dân trí ở nông thôn, từ đó gắn bó với người nông dân trong cộng đồng, góp phần không nhỏ trong công cuộc xây dựng nông thôn mới hiện nay.

4. Thuận lợi, khó khăn khi triển khai.

a. Thuận lợi:

- Được sự quan tâm của các cấp chính quyền địa phương và sự ủng hộ tham gia của học viên và người dân nên chương trình quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên cây trồng đang được triển khai và mở rộng. UBND tỉnh đã ban hành và bố trí

nguồn kinh phí để thực hiện Kế hoạch đẩy mạnh ứng dụng quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên một số cây trồng chủ lực, có giá trị kinh tế cao và có tiềm năng xuất khẩu trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa; giai đoạn 2021-2025;

- Việc huấn luyện, tập huấn cho nông dân gắn với triển khai xây dựng mô hình điểm về ứng dụng quản lý dịch hại tổng hợp được tiến hành song song là cơ sở để giới thiệu, nhân rộng tại các địa phương.

b. Khó khăn

- Diện tích đất sản xuất nông nghiệp trên địa bàn tỉnh nhỏ lẻ, manh mún, sản xuất nông nghiệp trồng trọt của người dân hiện nay còn phụ thuộc nhiều vào phân bón hóa học và thuốc bảo vệ thực vật dẫn đến bùng phát gây hại diện rộng của một số dịch hại.

- Tại một số huyện miền núi phần lớn nông dân chưa tiếp cận với các tiến bộ khoa học kỹ thuật nên việc tuyên truyền, ứng dụng chương trình IPM trên địa bàn còn hạn chế;

- Nguồn kinh phí thực hiện chương trình đào tạo giảng viên TOT còn hạn chế nên tổ chức lớp đào tạo gặp nhiều khó khăn.

III. Kế hoạch năm 2023

Căn cứ nội dung, mục tiêu của kế hoạch số 179/KH-UBND ngày 28/7/2021 của UBND tỉnh về Chương trình quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên một số cây trồng chủ lực, có giá trị kinh tế cao và có tiềm năng xuất khẩu trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa; giai đoạn 2021-2025 để chỉ đạo Chi cục Trồng trọt và BVTV, UBND các huyện, thị xã, thành phố xây dựng nội dung, kinh phí để tổ chức triển khai và thực hiện đạt hiệu quả cao.

Cụ thể năm 2023, Sở Nông nghiệp và PTNT chủ trì và tiếp tục thực hiện những nội dung sau:

- Đào tạo, tập huấn giảng viên TOT trên cây ăn quả: 01 lớp.
- Tập huấn, tuyên truyền nâng cao nhận thức cho người sản xuất và cộng đồng để thực hiện chương trình IPM: 40 lớp.
- Tuyên truyền nâng cao nhận thức cho người dân tại các vùng sản xuất nông nghiệp và các biện pháp kỹ thuật trồng trọt, sử dụng thuốc bảo vệ thực vật an toàn hiệu quả, các nguy cơ do hóa chất bảo vệ thực vật, xử lý bao gói thuốc sau sử dụng để bảo vệ sức khỏe con người và an toàn với môi trường.
- Sở tay kỹ thuật: 250 cuốn; tờ rơi: 2.500 tờ.

IV. Đề xuất, kiến nghị.

1. Đối với UBND tỉnh.

Đề nghị UBND tỉnh tiếp tục bố trí nguồn kinh phí để triển khai Chương trình quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trong năm 2023 và các năm tiếp theo;

2. Đối với UBND các huyện, thị xã, thành phố.

- Bố trí nguồn kinh phí thực hiện chương trình IPM tại địa phương, chú trọng xây dựng đội ngũ nông dân nòng cốt, tăng cường công tác tuyên truyền, khuyến khích áp dụng chương trình quản lý dịch hại tổng hợp trong sản xuất.

- Tăng cường chỉ đạo cơ quan chuyên môn xây dựng và triển khai các mô hình quản lý dịch hại IPM, trong đó chú trọng tập huấn chuyển giao kỹ thuật và tổng kết đánh giá làm cơ sở nhân rộng mô hình trong sản xuất đại trà.

- Đào tạo, nâng cao trình độ cho các cán bộ chuyên môn, lực lượng nòng cốt trong việc xây dựng và duy trì thực hành nông nghiệp tốt nói chung và IPM nói riêng.

Trên đây là kết quả thực hiện Kế hoạch số 179/KH-UBND ngày 28/7/2021 của UBND tỉnh về Chương trình quản lý dịch hại tổng hợp (IPM) trên một số cây trồng chủ lực, có giá trị kinh tế cao và có tiềm năng xuất khẩu trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2021-2025./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- VP UBND tỉnh (để b/c);
- PCT tỉnh Lê Đức Giang;
- GD Sở Cao Văn Cường (để b/c);
- Lưu: VT - TT& BVTV.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Hoàng Việt Chọn